Zwolle

Raadsvoorstel

Datum 16 januari 2024

Onderwerp	Advies representativiteit samenstelling PBO van RTV Focus Zwolle
Versienummer	1
Portefeuillehouder	Monique Schuttenbeld

Samenvatting
De lokale omroep RTV Focus is op grond van de Mediawet 2008 verplicht een Programmabeleid Bepalende Orgaan (PBO) te hebben. Het Commissariaat voor de Media heeft naar aanleiding van het signaal van de gemeenteraad geconstateerd dat RTV Focus geen functionerend PBO had. Zij heeft vervolgens aan RTV Focus een hersteltermijn geboden. RTV Focus heeft op 11 november 2023 een lijst van PBO-leden ingediend bij het Commissariaat voor de Media. Het Commissariaat heeft aan de gemeenteraad gevraagd om uitsluitend met “ja” of “nee” een advies te geven over de representativiteit van het PBO voor de belangrijkste in Zwolle voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen.

Financiële gevolgen

Betreft doel	5.3.1 We houden de brede culturele basisinfrastructuur met een gedifferentieerd en gevarieerd aanbod voor een breed publiek in stand
Begroting wijzigen	Nee
Budgetnummer	

Bijlagen
1. Brief Commissariaat voor de Media aan gemeente Zwolle
2. De lijst van PBO-leden (vertrouwelijk)

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:
Het Commissariaat voor de Media met "nee" te adviseren over de representativiteit van het PBO van RTV Focus.

Datum 16 januari 2024

Inleiding
In 2023 is door de raad vastgesteld dat de lokale omroep stichting RTV Focus geen functionerend Programmabeleid Bepalende Orgaan (verder: PBO) heeft, zoals de Mediawet 2008 vereist. In de raad van 13 februari 2023 is besloten om hierover een signaal af te geven aan het Commissariaat voor de Media. Het Commissariaat heeft dit signaal opgevolgd en ook zelf vastgesteld dat er geen functionerend PBO is. Aan stichting RTV Focus is vervolgens een hersteltermijn geboden tot 13 november 2023. Binnen deze termijn is door stichting RTV Focus een nieuwe lijst van PBO-leden ingediend bij het Commissariaat. Het Commissariaat heeft op 1 december 2023 per brief aan de raad gevraagd om gemotiveerd met “ja” of “nee” een advies uit te brengen over de representativiteit. Daarbij is ambtelijk met het Commissariaat afgesproken dat gemeente Zwolle zelf het onderzoek uitvoert naar de representativiteit van de PBO-leden. Dit onderzoek is begin januari 2024 afgerond.

De Mediawet 2008 schrijft voor dat de PBO-leden gezamenlijk de belangrijkste in de gemeente voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke hoofdstromingen moeten representeren. De wetgever beoogt hiermee te bereiken dat het PBO een sterke binding heeft met het publiek waarop de omroep zich richt. De representativiteit van het PBO komt tot uitdrukking in de samenstelling van dit orgaan. De PBO-leden zijn bij voorkeur voor de inwoners duidelijk herkenbare vertegenwoordigers/afgevaardigden van de hoofdstromingen in Zwolle. Het zijn personen die kenmerkend zijn voor een bepaalde sub-stroming en/of als afgevaardigden kunnen optreden voor de doelgroep(en) in de hoofdstroming.

Het nieuwe PBO is samengesteld uit zeven leden. Ambtelijk is per email aan de leden onder meer de vraag voorgelegd of zij actief deelnemen aan het PBO en op de hoogte zijn van hun taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Ook is aan hen gevraagd welke hoofdstroming zij vertegenwoordigen en in welke hoedanigheid: als vertegenwoordiger/afgevaardigde of op persoonlijke titel. In antwoord op deze uitvraag heeft één van de PBO-leden aangegeven zich alsnog terug te trekken uit het PBO. Daarmee komt het aantal PBO-leden op zes deelnemers. Vastgesteld kan worden dat het nieuwe PBO daarmee voldoet aan de wettelijke eis dat het uit minimaal vijf leden moet bestaan. Eén lid geeft aan de culturele diversiteit te vertegenwoordigen, waarmee ook aan deze vereiste wordt voldaan. Echter, van de zes leden geven er twee aan op persoonlijke titel deel te nemen. Vier leden geven aan een hoofdstroming te vertegenwoordigen. Hiermee voldoet de PBO-lijst niet aan de vereiste van het Modelreglement van de Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO) dat er vijf leden moeten zijn die een hoofdstroming vertegenwoordigen (zie art. 2.2). Het college heeft de lijst van PBO-leden laten toetsen door een externe deskundige. Deze kwam tot hetzelfde oordeel, zoals in dit raadsvoorstel verwoord.

De raad wordt voorgesteld te besluiten om met "nee" het Commissariaat voor de Media te adviseren over de representativiteit van het PBO van RTV Focus.

Kader
De Mediawet 2008.

Beoogd effect
De gemeenteraad brengt een gevraagd advies uit aan het Commissariaat voor de Media over de representativiteit van het PBO van de publieke lokale omroep stichting RTV Focus Zwolle.

Argumenten

1. *De PBO-leden zijn onvoldoende representatief voor de hoofdstromingen.*

De nieuwe PBO-leden kunnen worden gerangschikt in de hoofstromingen Maatschappelijk (2 leden), Cultureel (1 leden), Godsdienstig (1 lid). De twee leden die kunnen worden gerangschikt tot Maatschappelijk zijn beiden werkgever, waarvan er één werkzaam is als ZZP'er. Beiden zijn niet afgevaardigd uit een orgaan met een belangenbehartigende opdracht voor de sub-stroming economie. Het lid dat de godsdienstige hoofdstroming representeert is verbonden aan een godsdienstige instelling, zonder een relatie met een collectieve belangenbehartiging binnen deze hoofdstroming. Twee leden geven aan op persoonlijke titel deel te nemen.
Van de vier leden die aangeven een sub-stroming te vertegenwoordigen is het zeer de vraag of zij door de doelgroepen van de omroep (kunnen) worden gezien en benaderd als vertegenwoordiger van een hoofdstroming.

2. *De PBO-leden zijn onvoldoende herkenbaar en vindbaar voor de doelgroep van de lokale publieke omroep.*

De rijksoverheid beoogt met de instelling van een PBO een sterke binding tot stand te brengen tussen de publieke lokale omroep en het publiek waarop de omroep zich richt. Herkenbaarheid en benaderbaarheid zijn daaruit voortvloeiende voorwaarden. Stichting RTV Focus heeft de PBO-leden rechtstreeks benaderd:

- Er is geen open werving geweest onder de organisaties binnen de hoofdstromingen. Daardoor bestaat het risico dat een hoofdstroming zich niet goed vertegenwoordigd voelt, met een nadelig effect op de afspiegeling van de hoofdstromingen in het PBO en de herkenbaarheid en benaderbaarheid van de leden.
- Er geen sprake van een duidelijke, gemandateerde afvaardiging uit de hoofdstromingen, met een vertegenwoordiging voor collectieve belangen. Hierdoor kan deelname aan het PBO als vrijblijvend worden ervaren, terwijl het orgaan een wezenlijke functie heeft voor de bepaling van het programmabeleid van de publieke lokale omroep. Het is een belangrijk instrument om te komen tot verdere professionalisering van de omroep.

De PBO-leden zijn niet in de positie te weten wat er speelt in hun hoofdstroming. Hierdoor kunnen zij onvoldoende vanuit hun hoofdstroming invloed uitoefenen op het programmabeleid. Dit is nodig om de programma's van de omroep goed aan te laten sluiten bij de behoeftes van de belangrijkste groepen inwoners van Zwolle.

Alternatieve mogelijkheden

Er zijn geen alternatieve mogelijkheden. Het commissariaat vraagt om een positief of negatief advies; er is geen nuancering mogelijk.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

Niet van toepassing.

Communicatie

Het advies van de raad wordt per brief en email aan het Commissariaat voor de Media bekend gemaakt. Voorafgaand wordt de stichting RTV Focus mondeling geïnformeerd in een ambtelijk gesprek. Stichting RTV Focus ontvangt een kopie van dit raadsvoorstel.

Datum 16 januari 2024

Financiën
Niet van toepassing.

Risico's
Als het Commissariaat voor de Media het advies van de raad opvolgt, bestaat de mogelijkheid dat het Commissariaat de aanwijzing voor de stichting RTV Focus intrekt. Er wordt dan een nieuwe procedure van aanwijzing opgestart. In de regel streeft het Commissariaat naar een soepele overgang van de oude licentiehouder naar de nieuwe, bij voorkeur zonder het wegvallen van de uitzending door de publieke lokale omroep. Desondanks is het mogelijk dat er in de periode tussen twee aanwijzingen geen aangewezen publieke lokale omroep is.

Vervolg
Het Commissariaat maakt een eigen afweging over het advies van de raad. Het vervolg hangt af van de uitkomst van de afweging.

Openbaarheid
Dit raadsvoorstel is openbaar met uitzonder van de bijlage met de leden van de PBO-lijst.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer